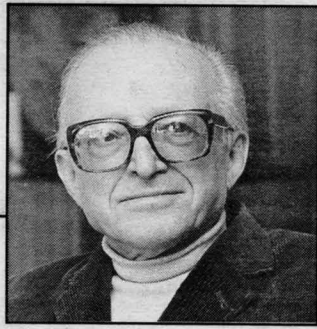

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Com dues —o més— gotes d'aigua

La cosa va prenent un impuls de resultats imprevisibles. Jerry Hall i Robert Stillman, alts responsables del departament de Vitrofertilització de la Universitat George Washington, han afirmat que el procés de crear persones idèntiques, a més d'ésser relativament senzill, resultarà barat: unes 20.000 pesetes per cap. Representarà una dura competència per als altres procediments destinats a donar vida, sense comptar que aquests darrers no poden afinar tant en els resultats.

Temo que ens n'amaguen alguna de grossa, perquè en uns temps de gran preocupació causada per l'atur forçós, és francament escamador l'afany robotitzador, clonador i convertidor d'animals en peons de brega intel·ligents. Els japonesos han construït robots que ho fan pràcticament tot, i anuncien que d'aquí a tres anys aconseguiran uns prototips que pensaran pel seu compte i que podran discutir i sostenir converses. Pel que fa a pensar, ens adverteixen que els primers models tindran certes limitacions, una cosa —val més no enganyar-nos— que també passa amb el material genuïnament humà. Amb els ximpanzés s'han aconseguit progressos molt notables, i se sospita que ja en tenen alguns que fan d'ajudants de científics de primer ordre.

Aquest estat de coses coincideix amb una crisi mundial de grans proporcions. França i Alemanya estudien la implantació de la setmana de quatre dies laborals, i sembla que els sindicats respectius acceptarien, en principi, la reducció d'un 20 per cent de les rendes salarials. Tot fa pensar que sobra gent (a desgrat de l'opinió contrària de demògrafs eminents), i és aquí on no s'entén el desfici de crear competències deslleials a la classe treballadora. Amb un simi (si no els trien massa forçuts) encara

hi hauria la manera d'apartar-lo a empenyes. Però amb un robot metàl·lic hi hauria més problemes, sobretot si els equipen amb armes de raigs làser. I amb els clonats es presentarien els escrúpols de consciència inevitables: no podríem pas tractar-los a puntades de peu.

En el darrer aspecte, el de la consciència, les autoritats religioses ja han expressat greus temences. Es podrà duplicar l'ànima? Norman Fost, de la Universitat de Wisconsin, ha dit que "es podrien aconseguir un centenar de Jimmy Carter, però

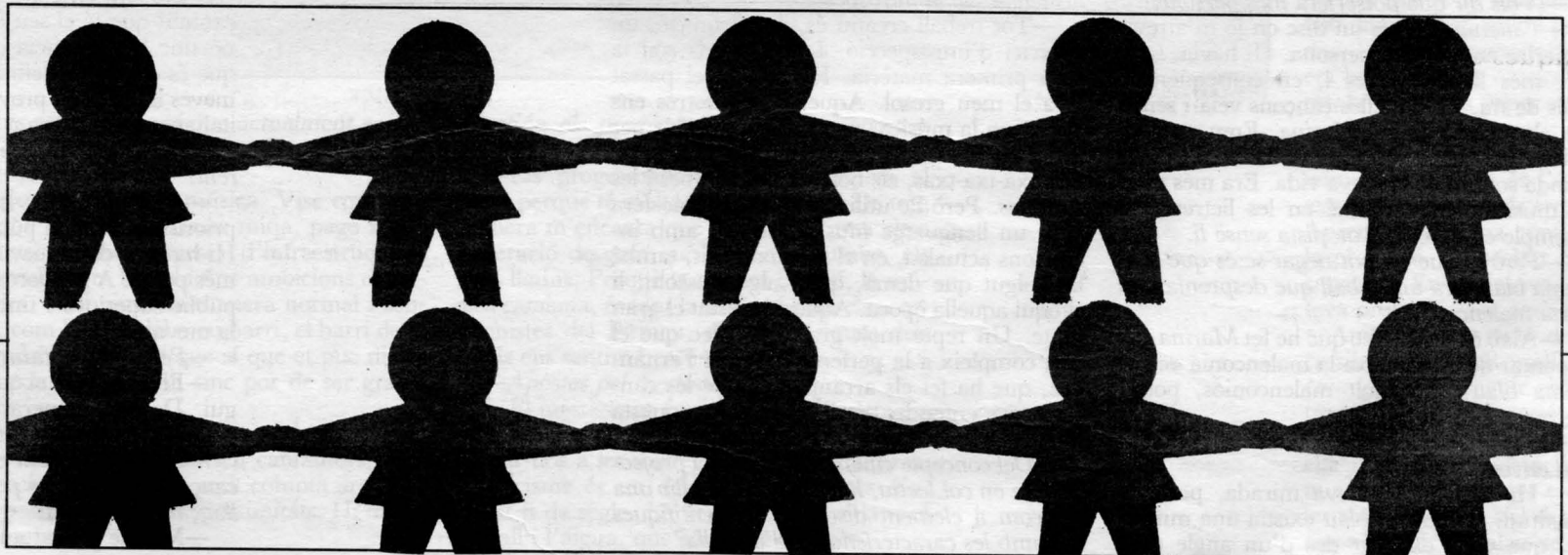
també disposar de cent embrions de Hitler".

A vegades, limitacions congènites i una tendència natural a desconfiar de la fantasia ens fan perdre la visió d'episodis que es poden produir en un futur poc o molt pròxim. Per exemple: una senyora, conversant amb unes amigues, diu —o dirà—: "Ara hem encarregat tres còpies de la Nurieta. És tan bufona! Una de les reproduccions serà per a la meva germana Margarida, que n'està enamorada. Una altra l'enviarem a estudiar a Suïssa, perquè al meu marit li fa una il·lusió enorme, però mai no ens havíem decidit a separar-nos de l'original. I ens en quedarem una a casa, de reserva, perquè mai no se sap què pot passar."

Per acabar aquestes ratlles, em ve a la memòria un dels molts acudits que tenen bessons com a protagonistes. Un d'ells, que va perdre el germà en un accident de banyera, té un caràcter trist, tot ho veu de color negre. "Però què tens? Això va ocórrer quan éreu petits i ja han passat molts anys..." I ell respon: "És que el meu germà i jo érem idèntics. Ningú no ens podia distingir l'un de l'altre. Un dia que

la mare ens banyava, un de nosaltres dos es va ofegar. I jo no he sabut mai si sóc el mort o l'altre. És terrible!"

Pere Calders

CARME NADAL